

Eskortti

Nimimerkki MM eli lietolainen Markku Mäkelä kutsuu itseään pilapiirustelijaksi. Hänen metkoja kuviaan näkyy kuvaristikoissa. Hän on julkaissut myös kokoelma-albumin nimeltä Tunkio. Taitavasti piirrettyjä kuvia selventää vielä runsas tekstitys.

Eräässä piirroksessa kaksi heppua arvioi kaupan tuotteita. Toinen sanoo, että tämänkin ryynipaketin saa halvemmalla, kun vilauttaa kassalla S-korttia. Toveri toteaa: ”Ei miul oo mitää Escorttii ... mie oon mersumiehii! Ja miun mersu on musta!” Sattuneesta syystä olen arkistoinut kuvan.

Taannoin kaupassa kuin kaupassa kassa kysyi aina ensin, että onko sitä ja sitä korttia. Ihmiset tuskastuivat ja lausuiivat kirpeitä, jopa alatyylisiä kommentteja. Opittiin, ja nykyisin ei enää kysellä. Kyllä asiakkaat tietävät itse omat korttinsa.

Suhtaudun penseästi etukortteihin. Etukortin ylläpito maksaa roimasti, ja kuka ne kustannukset kattaa. Asiakas maksaa lopulta enemmän, koska bonuskortin kustannusten lisäksi palveluntarjoajan pitää saada niille myös katetta. Siis enemmän kuin homma maksaa. Siksi suosinkin kauppoja, joissa bonus sisältyy jo tuotteen hintaan.

Etukortteihin pyritään liimaamaan muita toimintoja. Finnair yhdisti jo kauan sitten Plus-tiliinsä luottokortin. Normaaleilla ostoksilla pystyi kartuttamaan pistesaldoa. Pisteillä voi sitten ylentää itsensä lentokoneen bisnesluokkaan ja naukkailla pari lasia oikeaa samppanjaa.

Nykyisellä tietotekniikalla pystytään käsittelemään valtavia tietomääriä. Asiakkaasta muodostuu vähitellen kuluttajaprofiili. Tiedetään, voiteleeko hän voilla vai margariinilla, pistääkö leivän päälle lauantaita vai metvurstia. Ostoskäyttäytymisestä pystytään päättämään jopa, onko nuori nainen raskaana.

Etukortteja on markkinoitu kyseenalaisin keinoin, jopa painostavasti. Monet varttuneemmat ihmiset ovat ymmärtäneet, että tiettyjä etukortteja ei saa muuten kuin ryhtymällä kyseisen yrityksen pankkipalvelujen käyttäjäksi. Myös edullista luottokorttia tyrkytetään.

Äskettäin on ilmennyt, että päivittäistavarakauppa ei ihan hallitse pankkitoimintaa. Kun tilien saldot kasvavat selvästi normaalia kauppa-asiointia suuremmiksi, houkutus väärinkäyttöön kasvaa. Niin pikkunilkat kuin isommatkin vorot vaanivat.

Meillä pankkeja valvoo viranomainen, Finanssivalvonta (Fiva), joka katsoo myös eläke- ja vakuutustoiminnan perään. Viraston johtajasta Anneli Tuomisesta kehittyi vuosien ajaksi telkkarin uskottava vakiokasvo. Rahamme olivat hyvissä käsissä. Nytemmin hän on hypännyt vihreämmälle oksalle EU:hun, ja Fiva on saanut uuden pomon.

Mikä on pankki, ja mitä pankilta edellytetään? Pankkitilien tietoturva ja päivittäistavaroiden myynti ovat eri maailmasta. Valvovan viranomaisen on laitettava kovin keinoin pankkitoiminnalla leikkivät tulokkaat ruotuun. Siinä Fivalle tosi tehtävä!

On toinenkin toimija, Finanssiala ry (FA), joka sekoitetaan usein Fivaan. Tämä organisaatio on vakuutellut julkisuudessa, kuinka korkeaa tasoa Suomen pankkien tietoturva on. FA on kuitenkin vain alan etujärjestö eli pukki kaalimaan vartijana.

Eskortti on nyt esillä muutenkin. Elokuvateattereissa pyörii uusin Mielensäpahoittaja. Se pitää nähdä isolta kankaalta ja kunnan äänin. Eikä ole hullumpi. Elokuvassa esiintyy kaksi punaista vuoden -72 Ford Escorttia. Molemmille käy vähän hassusti.